

Min klagan är som forsande vatten

Jobs vänner hör talas om olyckorna och kommer på besök. I sju dagar sitter de hos honom – tysta. Job säger ingenting han heller. För han brottas med mäktiga och främmande krafter. De bråkar och växer i honom, tränger sig fram och slår upp sprickor i den fromme mannen. Mörkret tätnar omkring honom, tills han knappt kan andas eller se någon som helst öppning. Under tiden sitter vännerna och väntar, som en varm mur. De lider med honom, och frågar genom sin närvaro: Hur tacklar du det här, Job? Hur ska det gå för dig nu?

Job ser sig förvirrat omkring. Vad ska han göra? Flera dystra möjligheter står till buds: Han kan följa sin hustrus råd, spotta på Gud och vända ryggen till. Hans död skulle då bli det sista förbittrade ordet i bråket mellan människa och Gud. Eller så kan han klamra sig fast vid sin fromhet, vara tapper och tyst, dölja sina sår och låta döden skyla över resignationen.

Men Job väljer ingen av dessa utvägar. Han sträcker sig mot en annan väg – en som är svårare och sannare. Kanske är det dessa sju dagars tysta närvaro som ger honom mod till det? Det lilla överskott av hopp och tillit han behöver för att våga

öppna slussarna för allt det som tränger sig fram? När han till slut öppnar sin mun svämmar den över av ett stort värkande mörker, det enda sanna svar han har att ge:

Må den dag då jag föddes förintas, den natt då man sade: "Ett gossebarn!" Den dagen må bli till mörker, må Gud i höjden inte fråga efter den och inget ljus skina över den... Må dess morgonstjärnor aldrig tändas. Förgäves må den vänta på ljuset, aldrig se gryningen slå upp sina ögon, för att den inte stängde moderlivets port, inte dolde plågan för min syn...

Varför ges dagens ljus åt den plågade, varför skall de olyckliga leva, de som längtar förgäves efter döden och söker den ivrigare än nergrävda skatter, de som skulle jubla av glädje och prisa sig lyckliga om de fann sin grav? Varför lever den som famlar i mörker, den vars vägar Gud har spärrat? Suckar har blivit mitt dagliga bröd, min klagan är som forsande vatten. Det jag fruktade har drabbat mig, det jag bävade för har nått mig.

Job 3:3–4,
9–10, 20–25

Job slungar ur sig ord som svider och luktar illa, hans tal är provocerande och har knivskarpa kanter. Han kan inte längre resignera i stillhet. Hög-ljudd kräver han modigt uppmärksamhet av den Gud som svikit honom. Och i detta möte går det inte att förställa sig. Med rester av ljus från de goda dagarna finner han styrka, en rasande styrka som kräver ett svar från den kärlek som tycks svika; som kräver Guds verklighet när han är osynlig och hans

gensvar när han tiger:

Han har tömt mig på all min kraft, så att alla omkring mig förfäras. Min skrumpnade hud har blivit ett vittne, min tärda gestalt anklagar mig. Jag har blivit ett byte för hans rasande vrede, han har visat tänderna mot mig och genomborrat mig med hätska blickar. Man hångrinar mot mig, skymfar mig och slår mig i ansiktet, alla går emot mig i flock. Gud har utlämnat mig åt brottslingar, kastat mig i syndares händer.

Job 16:7–11

Från och med denna punkt i berättelsen är det styrkan i Jobs klagorop som bär. Alla de mörka orden, alla dessa oerhörda anklagelser mot den Helige, räcks ännu till oss mitt bland de skrifter som kyrkan räknar som bärare av den gudomliga verkligheten. Ingen modern gudsbespottare kunde sagt det mer slagfärdigt eller med större lidelse än Job. Han stiger upp som ett stormoväder, med otämjd ärlighet som sitt enda vapen; lägger öppet fram alla de miss-tankar och anklagelser som människorna bär på.

Därmed finns det ingen väg tillbaka. Sista bandet till det som var är brutet. Han som var rik, bofast och respekterad av människor, tvingas nu ut på en vandring i ensamhet, en pilgrimsfärd genom natten. Han har bara sin kropp, dagens och nattens obönhörliga timmar och ropet som inte vill tystna. Alla de smärtsamma orden är stenar i mörkret, att vända på i jakt efter ett spår, en utväg, ett hopp – efter det enda han har kvar att mista: tron på en god Gud.

Bröder, ni är opålitliga

Bröder, ni är opålitliga som bäckar, som sinande bäckfåror. Först mörknar de av smältande is och snö som blandar sig med vattnet, men torrtiden kommer och tystar dem, i hettan försvinner de helt. Karavaner söker följa deras lopp, drar ut i ödemarken och går under. Karavaner från Tema letar efter dem, köpmän från Saba sätter sitt hopp till dem. Men förhoppningarna grusas, de når fram och blir besvikna. Så har ni blivit för mig, ni såg det fasansfulla och blev skrämda.

Job 6:15–22

Job har goda vänner. De kommer för att visa medlidande och ge tröst. De kommer över till honom och river sönder sina kläder i sorg. De orkar känna den hopplöshet och förtvivlan som står tät kring mannen de älskar och beundrar. I sju dagar sitter de hos honom.

Men när Job till slut öppnar munnen och talar blir vännerna skrämda. Ty han står framför dem som en naken man och talar. Han hoppar över alla fromma inledningar och ger luft åt kaosspråket. Han ropar inte lite försiktigt på hjälp, han ylar ur det svarta intet likt ett djur!

De hade kanske förväntat sig ett tack, eller en ödmjuk bön om hjälp. Hade bara Jobs lidande tagit sig ett uttryck de kunde förstå; ett uttryck som öppnat en trygg och förutsägbar plats för dem som